

***Zaak Nr COMP/M.1719 -
DELTA LLOYD
VERZEKERINGSGROEP
/ NUTS OHRA***

Alleen de Nederlandse tekst is beschikbaar en authentiek.

**VERORDENING (EEG) nr. 4064/89
CONCENTRATIEPROCEDURE**

Artikel 6, lid 1, sub b : GEEN BEZWAAR
datum : 10/11/1999

*Ook beschikbaar in de databasis CELEX
documentnummer 399M1719*

Brussel, 10.11.1999

In de gepubliceerde versie van deze beslissing, is enige informatie weggelaten ingevolge artikel 17(2) van Verordening Nr 4064/89, betreffende niet-openbaarmaking van zakengeheimen en andere vertrouwelijke informatie. De weglatingen worden aldus getoond [...]. Waar mogelijk, is de weggelaten informatie vervangen door bandbreedtes van cijfers of een algemene beschrijving.

PUBLIEKE VERSIE

CONCENTRATIEPROCEDURE
BESCHIKKING OP GROND VAN
ARTIKEL 6, LID 1, ONDER B)

Aan de aanmeldende partijen

Onderwerp: **Zaak COMP/M.1719-DELTA LLOYD VERZEKERINGSGROEP/
NUTS OHRA .**

Aanmelding ingevolge artikel 4 van Verordening (EEG) nr 4064/89 van de Raad

1. Op 05.10.1999 ontving the Commissie een aanmelding van een beoogde concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad (hierna de concentratieverordening genoemd), waarin is medegedeeld dat de Delta Lloyd Verzekeringsgroep NV ("Delta Lloyd") beoogt haar onderneming te doen fuseren met de onderneming Nuts Ohra Beheer B.V. ("NOB").
2. Na een beoordeling van de aanmelding is de Commissie tot het besluit gekomen dat de aangemelde concentratie binnen het bereik valt van Verordening nr. 4064/89 van de Raad en dat deze geen ernstige twijfels oproept aangaande haar verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt.

I. DE PARTIJEN EN DE AANGEMELDE OPERATIE

3. De activiteiten van de betrokken ondernemingen kunnen als volgt worden samengevat:
  - Delta Lloyd is een verzekeringsmaatschappij en is volledige dochteronderneming van CGU plc te Londen. Zij biedt levens- en schadeverzekeringen en aanverwante financiële diensten aan zoals vermogensbeheer, beleggingen, vastgoed en pensioenen. Verder is zij actief op het gebied van "retail" en "corporate" banking en financiële markten.
  - NOB is een verzekeringsmaatschappij en aanbieder van levens- en schadeverzekeringen, pensioenverzekeringen, ziektekostenverzekeringen en aanverwante financiële diensten, zoals beleggingen en vermogensbeheer, binnen de sfeer van "retail" banking. De distributie van deze diensten vindt plaats door

middel van zowel onafhankelijke assurantie-adviseurs als via eigen distributiekkanalen.

4. De concentratie betreft een fusie tussen Delta Lloyd N.V. en Nuts Ohra B.V. Na de operatie zal Delta Lloyd als houdstermaatschappij opereren onder de naam Delta Lloyd Nuts Ohra N.V.; de aandelen in deze laatste zullen uiteindelijk voor [...]% gehouden worden door CGU en voor [...]% door de Vereniging/Stichting Nuts Ohra.

II. CONCENTRATIE

5. De operatie resulteert in een fusie tussen de ondernemingen Delta Lloyd en NOB en is daardoor te definiëren als een concentratie in de zin van artikel 3 lid 1 sub b van de concentratieverordening.

III. COMMUNAUTAIRE DIMENSIE

6. De betrokken partijen hebben een gezamenlijke wereldwijde jaaromzet van meer dan €5 miljard (CGU met inbegrip van Delta Lloyd: €24812 miljoen en NOB: €1338 miljoen; voor beide zijn de omzetcijfers berekend overeenkomstig artikel 5, lid 3 onder a) en b) van Verordening 4064//89). Zij hebben ieder afzonderlijk een omzet van meer dan €250 miljoen in de Gemeenschap, maar zij behalen niet meer dan tweederde van hun gezamenlijke totale omzet binnen één en dezelfde lidstaat. De aangemelde concentratie heeft daarom een communautaire dimensie.

IV. VERENIGBAARHEID MET DE GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT

A. Verzekeringsactiviteiten

i) Relevante productmarkten

7. In het geval van verzekeringen kan elk type verzekering als een afzonderlijke markt worden beschouwd, omdat de verschillende types niet substitueerbaar zijn¹. Meer in het algemeen kunnen drie sectoren worden onderscheiden: levensverzekeringen, schadeverzekeringen en herverzekeringen. Deze laatste kan in het kader van de onderhavige beschikking buiten beschouwing blijven aangezien Delta Lloyd geen activiteiten in de herverzekering heeft.
8. Echter, de precieze afbakening van de relevante productmarkt kan in het onderhavige geval achterwege blijven, omdat zelfs in het geval van de meest restrictieve productmarkt definitie, de concentratie geen machtspositie doet ontstaan of versterkt waardoor de mededinging op de EER markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

ii) Relevante geografische markten

9. Partijen geven aan dat zij de markten waarop zij actief zijn in eerste instantie als nationaal beschouwen. In de beschikkingspraktijk van de Commissie worden de verzekeringsmarkten nog als overwegend nationaal beschouwd, op grond van bijvoorbeeld verschillen in vraag, consumentenvoorkeur, premiestructuur en

---

¹ Zie o.a. Zaak IV/M.812 - Allianz/Vereinte

distributiekkanalen.² Dit geldt te meer voor levensverzekeringen, waar per lidstaat verschillende fiscale regimes van invloed zijn. Alleen de markten voor herverzekeringen en grote commerciële risico's worden beschouwd als een mondiaal.³

10. De precieze definitie van de relevante geografische markt kan echter achterwege worden gelaten omdat zelfs in het geval van de engste geografische marktdefinitie, de onderhavige concentratie geen machtspositie doet ontstaan of versterkt waardoor de mededinging op de EER markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

B. Bancaire Activiteiten

i) Relevante productmarkten

11. Uit de beschikkingspraktijk van de Commissie volgt dat de diensten die door een universeel opererende bank worden aangeboden in de volgende sectoren zijn op te splitsen: particuliere markt ('retail banking'), zakelijke markt ('corporate banking') en internationale financiële producten⁴.
12. Partijen geven aan dat zij in de banksector opereren met voornamelijk activiteiten gerelateerd aan hun verzekeringsbedrijf, zoals effectenhandel, vermogensbeheer, beleggingsfondsen, en hypotheek. Aangezien NOB, in tegenstelling tot Delta Lloyd, niet actief is op gebied van "corporate" banking, is de enige overlap op het gebied van "retail" banking. Voor NOB bestaan de activiteiten in de particuliere sector uit bankdiensten zoals spaarrekeningen, beleggingsrekeningen en hypotheek. Derhalve is de enige in aanmerking te nemen productmarkt die van bankdiensten aan particulieren.
13. Het is in het onderhavige geval echter niet nodig om een meer precieze omschrijving te geven van relevante productmarkten omdat zelfs in het geval van de engste definitie van de productmarkt, de concentratie geen machtspositie in het leven roept of versterkt waardoor de mededinging op de EER markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

ii) Relevante geografische markt

14. De aanmelding vermeldt dat de relevante geografische markt als nationaal wordt beschouwd waar het gaat om de particuliere markten.
15. Die marktdefinitie sluit aan bij de beschikkingspraktijk van de Europese Commissie⁵, hoewel in het geval van zakelijke markt sommige activiteiten een meer internationaal karakter kunnen hebben.
16. Echter, de vraag van de precieze definitie van de geografische markt kan achterwege worden gelaten in het onderhavige geval, omdat zelfs in het geval van de meest enge geografische marktdefinitie, de onderhavige concentratie geen machtspositie in het

---

² Zie tevens Zaak IV/M.812 - Allianz/Vereinte

³ Zie zaak IV/M.880 - Schweizerische Rückversicherungsgesellschaft/Unione Italiana di Riassurazione

⁴ Zie, bijvoorbeeld, zaak IV/M.342 - Fortis/CGER en zaak IV/M.873 - Bank Austria/Creditanstalt.

⁵ Bijvoorbeeld zaak IV/M.873 - Bank Austria/Creditanstalt en zaak IV/M.319 BHF/CCF/Charterhouse.

leven roept of versterkt waardoor de mededinging op de EER markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

V. BEOORDELING

A. Verzekeringsactiviteiten

17. CGU is in deze sector actief in onder andere het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Duitsland en België. NOB is actief in Nederland, België en het Verenigd Koninkrijk. In de sector levensverzekeringen is NOB slechts actief in Nederland en België. In deze sector is het marktaandeel van CGU/Delta Lloyd en NOB in Nederland respectievelijk [...] % en [...], resulterend in een gezamenlijk marktaandeel van [...]. In België zijn de marktaandelen respectievelijk [...] voor CGU en [...] voor NOB, een gezamenlijk aandeel van [...]. [Cijfers over het jaar 1997; Bron: Assurantie Magazine Jaarboek van 1997 (laatst beschikbare uitgave). Partijen geven aan dat de cijfers over 1998 niet substantieel verschillen].
18. Wanneer men de activiteiten die partijen in Nederland op pensioengebied uitoefenen niet mocht beschouwen als behorende tot de activiteiten op het gebied van levensverzekering maar als (een) aparte markt(en)⁶, dan kan daarover het volgende worden opgemerkt.

Overeenkomstig de Nederlandse wetgeving kan het pensioenstelsel omschreven worden als berustend op drie pijlers.⁷ De eerste pijler is het wettelijk basispensioen, een verplichte wettelijke regeling berekend op basis van het minimum loon. De tweede pijler omvat de aanvullende pensioenen, die meestal de eerste pijler aanvullen en berusten op collectieve fondsen voor een bepaalde bedrijfstak of beroepsgroep, waar een verplichte deelneming en bijdrage voor werknemers op wettelijke basis geldt. De derde pijler wordt gevormd door pensioen- of levensverzekeringsovereenkomsten die vrijwillig kunnen worden afgesloten. In de derde pijler is vrije mededinging mogelijk. Hierbinnen kan nog een onderscheid gemaakt worden tussen collectieve en individuele pensioenvoorzieningen. NOB is niet actief op het gebied van individuele voorzieningen, zodat deze sector buiten beschouwing kan blijven. Op het gebied van de collectieve pensioenen (polissen met periodieke premiebetaling alsook koopsompolissen) zijn partijen enkel op de Nederlandse markt aanwezig. NOB behaalde daar een aandeel van minder dan [...] en Delta Lloyd een aandeel van [...], zodat zelfs binnen een beperkte markt definitie het gezamenlijk marktaandeel onder de 15% blijft.

19. In de sector schadeverzekeringen bedraagt het aandeel respectievelijk [...] en [...] in Nederland. In België zijn de aandelen voor CGU/Delta Lloyd [...] en voor NOB [...].

In de onderverdeling naar soorten van schadeverzekering zijn de aandelen voor motorrijtuigenverzekeringen [...], respectievelijk [...] in Nederland, voor het

---

⁶ Zie Zaak IV/M. 349- Aegon/Scottish Equitable, van 25.06.1993

⁷ Zie de arresten van het Hof van Justitie der Europese Gemeenschap inzake C-115/97 t/m C-117/97 (gevoegde zaken) en in Zaak C-219/97, alle van 21 sept. 1999

deel transportverzekering [...] en [...] in Nederland en in brandverzekering [...] en minder dan [...] in Nederland. Voor aansprakelijkheidsverzekeringen zijn de marktaandelen [...] en minder dan [...] in Nederland. In de sector ziekteverzekeringen zijn er geen overlappende activiteiten. Het marktaandeel van de nieuwe onderneming zal derhalve op geen enkele (deel)markt van de verzekeringsmarkten na de overname de 15% overschrijden. Op grond van deze gegevens kan gesteld worden dat er geen betrokken markten zijn en dat de overname geen significante gevolgen heeft voor de mededinging.

B. Bancaire Activiteiten

20. Met betrekking tot de bancaire markt zijn de partijen hoofdzakelijk actief op nationale markten. NOB is slechts actief in Nederland en België. In Nederland bedragen de aandelen minder dan [...] voor Delta Lloyd en minder dan [...] voor NOB en in België resp. [...] en minder dan [...]. Op grond van deze gegevens kan niet gezegd worden dat de overname significante gevolgen heeft voor de mededinging en kan een verdere beoordeling van de gevolgen van de overname voor wat betreft de bankactiviteiten achterwege blijven.

VI. CONCLUSIE

21. De concentratie tussen Delta Lloyd en NOB heeft niet tot gevolg dat een machtspositie wordt versterkt of in het leven wordt geroepen die tot gevolg heeft dat de daadwerkelijke mededinging op de EER markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd. De concentratie kan daarom als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden verklaard.
22. Derhalve heeft de Commissie een beschikking genomen in toepassing van artikel 6(1)(b) van de Verordening (EEG) Nr.4064/89 van de Raad en verklaart zij de aangemelde concentratie verenigbaar met de gemeenschappelijke markt en de EER Overeenkomst.

Voor de Commissie,